

9. Používání cloud computingu

Jedním z novějších projevů digitalizace v podnikatelském sektoru je využívání služeb cloud computingu, kdy podniky využívají poskytovaný úložný prostor, služby nebo programy dostupné z internetu prostřednictvím vzdáleného přístupu např. pomocí webového prohlížeče¹. Obliba využívání cloudových služeb roste, a to především mezi velkými firmami. Cloudové služby mohou být bezplatné, ale podniky využívají častěji zpoplatněné služby, které se pro ně pojí s více výhodami. Nejčastěji využívanými cloudovými službami jsou e-mail a internetová úložiště k ukládání souborů a jiných firemních dat.

Hlavní zjištění

- V roce 2021 využívalo některou ze služeb **placeného cloudu** v Česku 44 % podniků s deseti a více zaměstnanci, dvakrát tolik co v roce 2017. Placený cloud používá 62 % velkých, 47 % středních a 42 % malých firem. Nejčastěji využívanými službami ve formě cloud computingu jsou e-mail, pronájem bezpečnostního softwaru nebo prostoru na internetu pro ukládání dat a souborů.
- Z hlediska **sledovaných odvětví** nalezneme nejvyšší podíl firem využívajících placených služeb cloud computingu v IT činnostech. V roce 2021 využívalo v tomto odvětví cloudové služby 76 % firem s deseti a více zaměstnanci. S odstupem následují firmy působící v telekomunikacích a v audiovizuálních činnostech, kde cloud computing používá přibližně šest subjektů z deseti. Naopak ve stavebnictví, zpracovatelském průmyslu, maloobchodě a dopravě nakupuje cloudové služby jen zhruba 40 % firem.
- Nejčastěji využívanými službami jsou v Česku placené **cloudový e-mail a bezpečnostní software**, v roce 2021 využívala každou z těchto služeb více než třetina podniků s deseti a více zaměstnanci. Placená **internetová úložiště** využívalo ve stejném roce 27 % podniků.
- Méně často jsou pak z placených cloudových služeb využívány **ERP systémy** pro řízení celého podniku (8 %) či **CRM** aplikace pro správu a využití informací o firemních zákaznících (7 %).
- Zhruba 5 % firem v roce 2021 platilo za cloudový **výpočetní výkon** pro provoz vlastních firemních aplikací a 3 % subjektů používalo **výpočetní platformu** poskytující možnost hostovat prostředí pro vývoj, testování a nasazování aplikací do provozu.
- Využívání služeb cloud computingu nabývá každým rokem na popularitě, nejvyšší **meziroční nárůsty** byly zaznamenány v situacích, kdy podnik za úplatu využívá cloudový e-mail (meziroční nárůst o 13 p.b.), cloudové finanční nebo účetní aplikace (nárůst o 12 p.b.) nebo když si pronajímá od poskytovatele prostor pro ukládání firemních dat nebo pro sdílení dokumentů (nárůst o 8 p.b.). Meziroční nárůst u nově zjišťované kategorie, cloudového bezpečnostního software, sice nezjistíme, ale o její popularitě svědčí to, že jde o druhou nejčastěji využívanou službou placeného cloud computingu.
- Používání placených cloudových služeb je poměrně rozšířené i v ostatních **zemích EU**². V roce 2021 využívalo placený cloud computing v průměru EU27 již 42 % podniků. Firmy v Česku jsou tedy v tomto ukazateli **mírně nad průměrem Unie**. Placené služby cloud computingu používají nejčastěji podniky v severských státech, především ve Švédsku a Finsku (v obou zemích shodně 75 %).
- Stejně jako v České republice, i v ostatních zemích EU platí, že placené služby cloud computingu využívají výrazně častěji velké firmy a firmy působící v odvětvové sekci CZ-NACE J Informační a komunikační činnosti. Z typů placených cloudových služeb vévodí i v evropském žebříčku využívání cloudové elektronické pošty a dále pak ukládání dat na úložišti dostupném prostřednictvím internetu.

¹ Cloud computing se vyskytuje ve třech nejznámějších modelech: poskytuje infrastrukturu jako službu (IaaS; Infrastructure as a service), stále častěji také software jako službu (SaaS; Software as a service) nebo platformu jako službu (PaaS; Platform as a service), tj. možnost využívat operační systémy, systémy pro správu databází či nejrůznější vývojové nástroje.

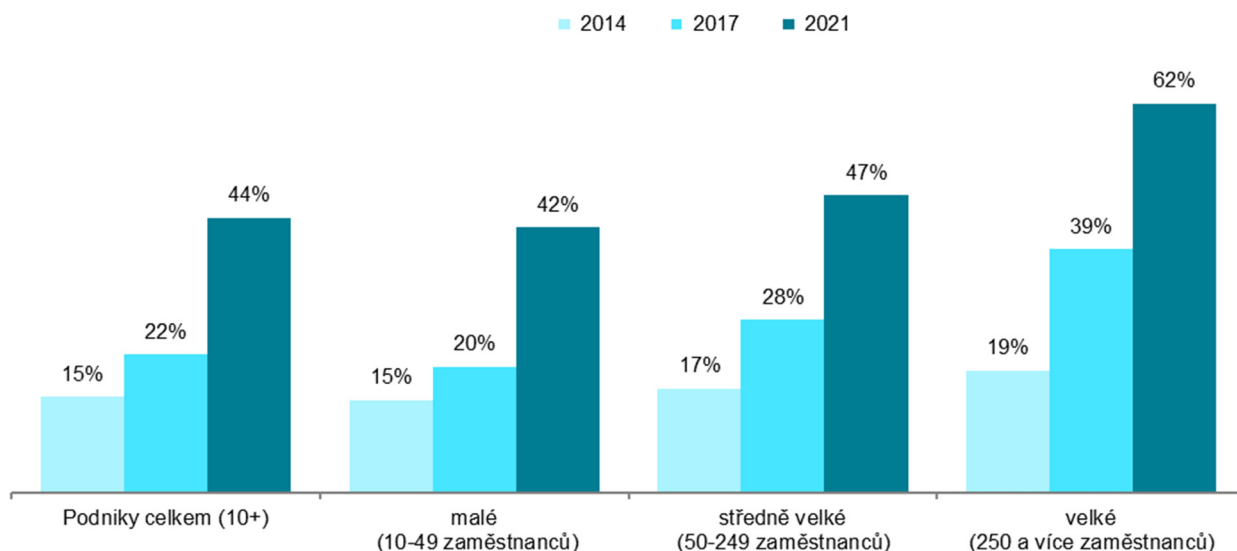
² Zdrojem dat pro mezinárodní srovnání je databáze Eurostatu, která byla aktualizována na začátku prosince 2021 a údaje v ní se vztahují k roku 2021: <http://ec.europa.eu/eurostat/web/digital-economy-and-society/data/comprehensive-database>

Tab. 9.1: Podniky s 10 a více zaměstnanci v ČR využívající placené služby cloud computingu v r. 2021

	Celkem	typy využívaných služeb						
		e-mail	ukládání souborů a firemních dat	bezpečnostní SW	data-bázový systém	finanční a účetní aplikace	ERP systém/aplikace	CRM systém/aplikace
Podniky celkem (10+)	43,7	35,3	27,2	34,2	13,9	22,6	8,4	7,4
Velikost Podniky								
10–49 zaměstnanců	42,1	33,7	24,5	34,5	11,5	23,4	6,4	6,1
50–249 zaměstnanců	47,2	38,7	33,1	33,0	20,5	20,7	14,9	10,7
250 a více zaměstnanců	61,8	52,1	55,8	33,1	32,2	15,4	21,0	20,2
Odvětví (ekonomická činnost)								
Zpracovatelský průmysl	39,2	32,0	22,6	30,6	12,1	19,7	9,2	5,6
Výroba a rozvod energie, plynu, tepla	34,5	27,7	18,5	22,8	12,4	17,4	6,6	5,2
Stavebnictví	42,9	34,7	18,7	38,6	7,7	26,5	2,0	0,8
Obchod a opravy motorových vozidel	49,6	38,0	32,8	41,8	18,8	25,8	12,8	8,7
Velkoobchod	51,4	39,9	39,9	37,9	17,9	24,7	16,5	15,1
Maloobchod	40,1	32,6	26,1	28,7	14,9	21,8	7,3	5,1
Doprava a skladování	41,3	31,7	17,9	32,4	9,9	23,6	4,9	4,5
Ubytování	57,0	48,2	30,3	45,1	14,8	30,3	8,1	11,5
Stravování a pohostinství	30,2	24,1	15,4	24,6	5,9	20,1	2,9	1,8
Činnosti cestovních agentur a kanceláří	56,5	43,3	47,9	41,2	28,4	26,7	10,3	16,7
Audiovizuální činnosti; vydavatelství	61,0	48,5	48,9	38,2	28,3	23,6	16,3	19,2
Telekomunikační činnosti	57,8	43,2	41,5	35,2	26,5	32,2	10,1	18,9
Činnosti v oblasti IT	75,8	65,1	67,5	49,5	42,8	28,7	24,0	35,7
Činnosti v oblasti nemovitostí	40,0	33,8	27,0	32,5	15,1	20,7	3,5	3,5
Profesní, vědecké a technické činnosti	53,5	43,6	39,9	45,2	19,1	22,8	8,4	10,7
Ostatní administrat. a podpůrné činnosti	39,4	32,2	26,1	28,7	11,1	22,2	4,6	6,1

podíl na celkovém počtu podniků s 10 a více zaměstnanci v dané velikostní a odvětvové skupině (v %)

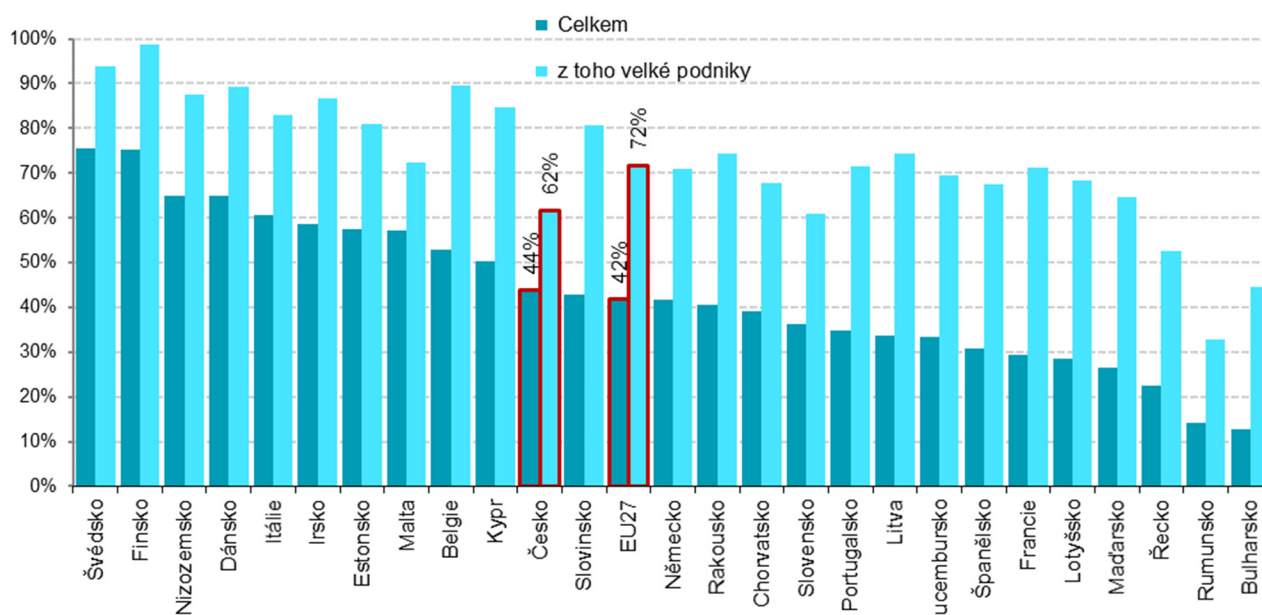
Graf 9.1: Podniky s 10 a více zaměstnanci v ČR využívající placené služby cloud computingu

podíl na celkovém počtu podniků s 10 a více zaměstnanci v dané velikostní skupině v daných letech

Zdroj: Český statistický úřad, 2021

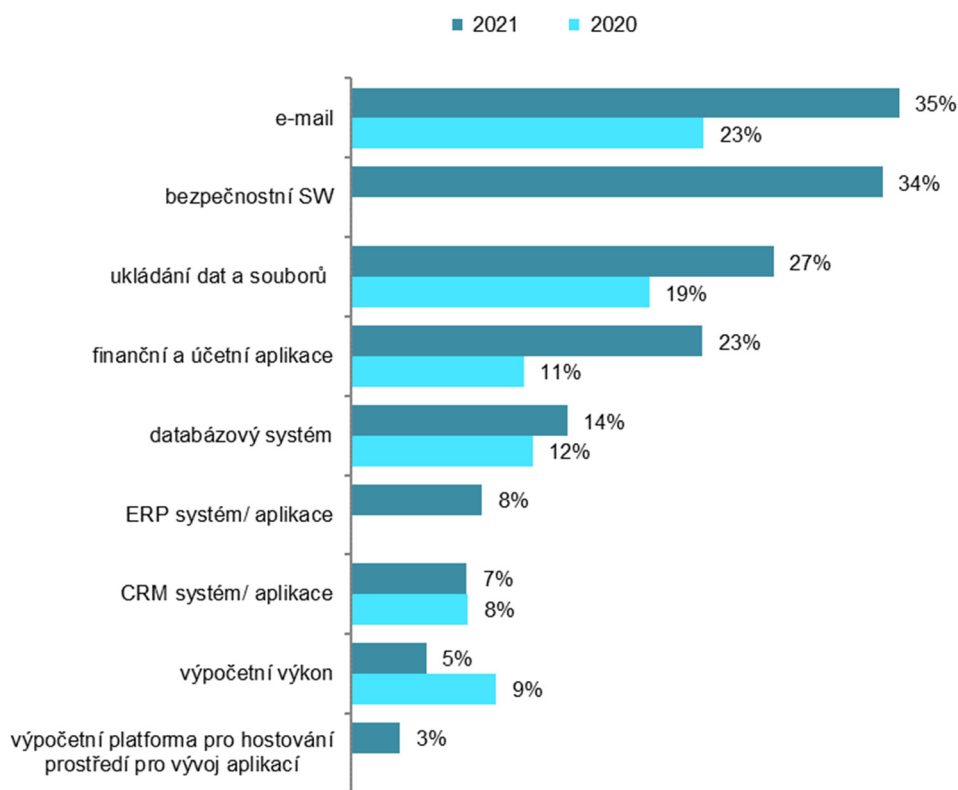
Graf 9.2: Podniky s 10 a více zaměstnanci v zemích EU využívající placené služby cloud computingu v roce 2021

podíl na celkovém počtu podniků s 10 a více zaměstnanci v dané zemi

zdroj dat: Eurostat, prosinec 2021

Graf 9.3: Typy služeb využívaných podniky s 10 a více zaměstnanci v ČR ve formě placeného cloudu

podíl na celkovém počtu podniků s 10 a více zaměstnanci v daných letech

Zdroj: Český statistický úřad, 2021